

GLAS SVOBODE

GLASILLO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI

Od boja do zmage!

Štev. 14.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 4. aprila 1913.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Slovenic Weekly
devoted to the interests of
the laboring classes

Leto XII.

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj. — Navrat Črne gore in govor angleškega ministra za vnašje zadeve, je na tukajšnjo borzo takoj ugodno vplivalo.

Črna gora je naznanila, da polveljnik Skadra brani civilistom mesto zapustiti, toda dostavlja, da bodo v najkrajšem času storjeni nadaljnji koraki, da bo civilistom omogočen odhod. Nadaljno postopanje Avstro-Ogrsko se bo ravnavalo po odločitvi Črne gore.

Dunaj. — V Laškem trgu na spodnjem Štajerskem, je ondotne hranilnice knjigovodja Drule, posveril 400,000 kron. Ko se mu je domnevalo, da je razkrinkan, se je ustrelil. Prizadeti so večinoma mali posestniki.

Ni bilo možno, da bi blagajna poravnala izgubo, vsled česar se je porušila.

Nemčija.

Berolin. — "Norddeutsche Allgemeine Zeitung", oficijski vladni list, pričuje v posebnih izdajah o vojni in davčni predlogi. Pomnoženje armade bo znašalo na leto za 63,000 novincev. Ta koral se s tem utemeljuje, da razmere na Balkanu zahtevajo, da se Nemčija, kolikor mogoče ojača.

Istočasno določa predloga povišanje plače in zboljšanje oskrbe za podčastnike, pomnoženje vojnega materiala, gradnje trdnjav in pomnoženje zračne flote.

Enokratni izdatek bo znašal 1050 milijonov mark, a povišanje tekočih stroškov pa 180—190 milijonov mark.

Za pokritje teh stroškov se dolži enkratni davek pričenši od premoženja 10,000 markov na vzgor. Tedaj bodo prizadeti le bogatini.

Bogatini. — Črno gorska armada je na ukaz kralja Nikolaja, pričela napadati Skader.

Sofija. — Zavezniški so pri vzvetju Drinopolja zamenili 54,000 pušk in 600 topov. Ujetih je bilo 52,000 mož, med temi 1220 častnikov. Od častnikov je 64 Nemcev, 18 Rumuncov in 6 Belgijev.

Švica.

Bern. — Pet človeških življenj je tukaj padlo kot žrtev grozne rodbinske tragedije. — Soprogomonterja Hahn, je svoje štiri otroke umorila in ob jednem svojemu življenju storila konec.

Zakonski spor je bil vzrok nesreče.

Kitajsko.

Amoy, V Chao-An, provinca Fu-Kien, je bila vprizorjena revolucionarna vstaja, toda vladne trupe so dovelj močne prevladati položaj.

Indija.

Allahabad. — Poročnik Clark od sanitetnega kora, je bil 26. m. zjutraj obesen zaradi umora izvršenega nad blagajniškim revolucionarjem Fulham v Agra. Pod vislami in Clark niti besede zinil in ne z očesom trenil.

Kitajsko posojilo.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je bil obveščen, da je ameriški finančni sindikat pripravljen kitajski republiki na kratek trmin posoditi \$10,000,000, in da pozneje z isto stopi v dogovor zaradi posojila \$100,000,000 ali pa kolikor se bo želeso za dolgi trmin.

Sindikat zahteva zagotovilo, da se zvezna vlada v zadevo ne bo vmešavala.

Naznanilo.

Članom društva št. 2 S. S. P. Z. v Claridge, Pa. se naznana, da posljajo vse svoje stvari tičoče se tajnika na novo izvoljenega tajnika Ivana Turk, Box 493, Claridge, Pa. in blagajniške stvari na Matijo Draftina, Box 231, Claridge. Pozdrav!

J. Mlakar, bivši tajnik.

Iz Balkana.

Belgrad. — Časopisje razpravljajo o ravnjanju Rusije, ki se je priklopila ostalim državam glede Srbske in Črne gore z ozirom na Skader in Albanijo. Do zadnjega trenutka je bila nada, da Rusija ne bo podpirala tozadnji sklep.

Cetinje. — Črnogorski težki topovi neprestano obstreljavajo Skader in pošiljajo turškim trdnjavam gromovite pozdrave, in ker tu pa tam turški topovi vrnlanejo, tedaj obstreljavanje ni brezvseeno. Med drugim so bili Turki pregnani iz svojih pozicij pri Kir-reki. Mnenje vlada, da se bo v kratkim izvršil splošen napad na trdnjava.

Carigrad. — Pri spopadu blizu Bijuk-Cekmedži, so Bolgari baje zgubili 1000 mrtvih in ranjenih.

Turki so zaplenili večje število pušk in pionirskega orodja. Od tega spopada vlada mir in smatra se napad od strani Bolgarov, se je edino izvršil, da se odvrne pozornost od operacije pri Drinopolju.

London. — Po petmesečnem obleganju je dne 26. m. m. Drinopolje padlo in ista usoda je doletela Cataldžo.

Šukri paša, branitelj Drinopolja, je popoldan izročil sajbo bolgarskemu višjemu zapovedniku generalu Suwoff. Popred pa je grožnjo izvršil, da uniči trdnjavo, predno jo zmagovalci v roke dobre.

Po zanesljivih poročilih so Turki začiali arzenal, zaloge in del mesta.

London. — Bolgari so sprejeli zahtevo velevlasti, da posežejo v mirovno pogajanje. Toda sprejem se je zgodil s takimi pridržki, da praktični predlogi velesil nikakoršnega pomena nimajo.

Belgrad. — Črno gorska armada je na ukaz kralja Nikolaja, pričela napadati Skader.

Sofija. — Zavezniški so pri vzvetju Drinopolja zamenili 54,000 pušk in 600 topov. Ujetih je bilo 52,000 mož, med temi 1220 častnikov. Od častnikov je 64 Nemec, 18 Rumuncov in 6 Belgijev.

Razne novice.

Vlak skočil iz tira.

Fonda, N. Y. — Kot "Buffalo Express" znani osojni vlak New York Central železnice, je 30. m. tri milje od tukaj skočil iz tira. Osem vozov je padlo čez nasip v Mohawk-reko. Skoraj je nevrejetno, da ni nihče usmrčen, samo osem oseb je lahko ranjenih. Domneva se, da je vsled deževja bil pozidek železnice izspodplavljen, kar je povzročilo nesrečo.

Železnični moloh.

Spencer, N. C., 31. marca. — Pri železnični koliziji, ki se je dogodila danes jutro na progi Southern železnice blizu Conover, so bile 3 osebe usmrčene, dve pa rannjeni.

Poslanik za Angleško.

Washington. — Walter Page iz Garden City, L. I., izdajatelj lista "Worlds Work", je sprejel od predsednika mu ponudeno službo poslanika na Angleškem.

Avtstria za ponesrečenje.

Washington, D. C. — Avstrijskemu poslaništvu je bilo v nedeljo brzjavno naznajeno, da je avstrijska vlada svojemu konzulu v Clevelandu naročila pripraviti pomožnemu komiteju \$5000 za po povodnji prizadete v državah Ohio in Indiana.

Zakon za odpoklic.

Carson City, Nev. — Governer Odie je podpisal zakon za odpoklic. Ta postava zadene vse državne uradnike. Ena četrt glasov je potrebno, da se izvrši odpoklic. — Leta dodatek k ustavi je bil po glasovanju sprejet v mesecu novembra. (Op. ur. Odpoklic se po kranjsko pravi, da se uradnika zapodi, če se pregreši).

Prepoved za zdravničke službi.

St. Paul, Minn. — V legislaturi Minnesote, je vložena zakonska predloga, po kateri se zabranjuje privatno prakso vsem zdravnikom, ki se nahajajo v državnih zveznih trupih. Generalmajor Carter, poveljnik ob mehiških mějji mobiliziranih trup, sicer to odločno zanikuje, a vzlje temu je vojniministr odposlal zdravniške izvedence, da preiščejo pritožbe v Texas City in okolici.

Texas City kot garnizija.

Washington, D. C. — V vojno ministrstvo dohajajo še vedno tožbe, češ, da Texas City ni zdrav kraj, kjer bi se mogle nastaniti zvezne trupe. Generalmajor Carter, poveljnik ob mehiških mějji mobiliziranih trup, sicer to odločno zanikuje, a vzlje temu je vojniministr odposlal zdravniške izvedence, da preiščejo pritožbe v Texas City in okolici.

Škrlatica

Iz Chisholma nam poročajo, da tam gospodari škrlatica, ki je zahtevala že več žrtev. Dobrozdana rodbina Lušinova je zgubila 6 letno hčerkino in 1 letnega sina. Mati tudi leži nevarno bolna v bolnišnici.

Pri rodbini Ivana Kluna se je vstavila za kratek čas gospa štorklja in jim pustila krepkega sina.

Novo žensko društvo S. S. P. Z.

Cleveland, O. — V prostorih Josefine Vehovec se je ustanovilo novo žensko podporno društvo z imenom: "Žensko podp. dr. Lunder-Adamič." Ustanovna seja se je vrnila dne 20. marca. Društvo se je prikloplilo k S. S. P. Z. — Ker vlada med članicami zaveden duh vsekozi, se je nadeljati, da se bodo društvo kar najlepše razvijalo.

Delavske novice.

Pivovarji nameravajo stavkati.

La Crosse, Wis. — Delavci petih tukajšnjih pivovarn grozijo s stavko, ko se jim ne vgodni zahtevani povisek plače \$2.00 na teden. Zastopniki pivovarniških delavcev in Bottlers Union, so imeli 31. m. m. poslednjo konferenco s pivovarnarji, oziroma njih zastopniki.

Druga grozeča stavka, je bila odvrgnjena, ker so se delodajalec izjavil, da uniji tapetnikov privoljno povisek plače od 37c na 40 centov na uro in pa 8urni delavni čas.

Velika unija.

New York. — V prilog unije, ki bi obsegala vse železnične vslužence, je pred razsodilcem govoril s \$100 za dne 31. marca pričetni tretji proces proti Clarence S. Darrow. Nadalje je odbor sklenil, da oklic razpošlje na vse lokalne unije pekovske zveze, ki opozarja na važnost Darrowskega procesa, ter povdarja pomen za vso delavstvo in prosi za finančno podporo v svrhu zagovorništva. Ta sklep pekov se naslanja na vse segajoči klic Western Federation of Miners, ki ga je razposljal na delavsko organizacijo v deželi v prilog Darrowu. IV poziv je rečeno, da Darrow malone vse svoje premoženje žrtvoval, da pokrije zagovorniške stroške in da je prišel v ta položaj vsled neizprosnega sovraštva njegovih nasprotnikov, ker se je celo vrsto let bojeval v hudihi bojih, kjer je šlo za pravico in svobodo, kjer je moral braniti zatiranje, in kjer je branil pravice organiziranih delavcev.

Prvi april.

Prvi april ostane v zgodovini premogarjev nepozabljiv. — Leta 1898 so premogarji izvojevali 20-surni delavnični.

Mednarodni stan U. M. W.

je ustanovljen v Greensburghu, Pa., v Westmoreland okraju. Premogarji tega okraja se hočejo na vsak način organizirati.

Stran od Arkansas in Oklahoma.

Glavni urad U. M. W. za okrožje 21 svari premogarje, da ne gre do v te kraje za delom, ker so kapitalisti mnogo premogovnikov zaprli. Delo se težko dobri.

Moderna kapitalistična inkvizicija

Mati Jones je še jetnica vojake taborišča v Prattu. V tožbi ni še do danes podane nobene evidecne proti materi Jones niti noben pravorek ni bil proglašen, zato je toraj ne spuste na prostoto? Ali je ustava Zdr. držav samo za kapitaliste in ne tudi za delavce?

Štrajkajo radi pasje plače.

Pittsburgh, Pa. — 900 delavk je zastrajkalo v poslovnicah Oliver Companije, ker pravijo, da \$4.00 na teden je pasja in ne človeška plača. V isti poslovniči je zastrajkalo iz istega vzroka 70 mladenčev pomagačev pri heaterjih. Vsí zahtevajo višjo plačo.

V tem oziru smo tu v Chicago dobiti na boljšem. Naši kapitalisti pravijo, da delavke lahko branijo svojo čast s \$8.00 na teden, toda vprašanje je ajo jih dobijo. Iz vsega tega sledi, da profiti so svetni in dragi, a čednost pa jako po ceni.

Dobljen boj.

Delavci, člani krajne unije W. F. M. v Salida, Colo. bodo do sedaj naprej delati le po osem uram dan v ondolnih topilnicah. Poleg tega prejmejo povisek plače od 10 do 20c na dan.

V posnemanje priporočljiv sklep.

Winnipeg, Man. — Canadian Pacific Ileležniška družba je nazašnila, da z ozirom na rasteno draginjo živil, povisila za 10 odstotkov plačo vsem svojim vslužencem.

Umetno namakanje.

Washington. — V Milk River distriktu bo v veliki meri izpeljano umetno namakanje. V to svrhu se bo pričelo graditi 22 milij dolgi prekop in sicer na počagni tozadnje določbe neke s Kanado sklenjene pogodbe. Tok Milk River drži 150 milj po kanadskim ozemljem, predno pride v Zdr. države.

Štrajk pouličnih železničarjev v Chicagi za sedaj odvrenjen.

Chicago, Ill. — Plačilne difference med družbami pouličnih železničarjev v sprevoznični so se poravnale, ker razsodilce je zahteval vslužence deloma ugodilo. Plača se je nekoliko zvišala in uredil delavni čas, tako da družbe bodo imeli večji izdatek \$7000 na leto

OD PLUGA DO KRONE
ZGODOVINSKI ROMAN.

SPISAL JAKOB BEDENEK.

DRUGI DEL.

XIII.

(Nadaljevanje.)

Janez sam ni bil plesalec, zato je naprosil druga, da je namesto njega prvi zaplesal z nevesto. Hej, kako sta se sukala ob vriskajočih glasovih klerineta in rogu! Dolgo je trajalo, predno se je osrečil drug svat, in se z družico spustil za njima, tako sta se vrtili drug in nevesta. S časoma se je pa pod vendarle popolnoma napolnil zlasti mladih ljudij, ki so se vrtili ondi na vso sapo, dokler ni bilo hišnega očeta na pod, ki je prišel svate h kosič klicat. Ne budem naštival, kaj so jedli in pili; zadoščaj, ako rečem, da so se mize šibile od slastnih jedil in rdečega vina. — Svatje so pridno sezali po nanosnih jedilih ter so jih še pridne zaliivali z ukusno vinsko kapljico. Poslednje se zlasti godeci niso brani, ki so imeli v veži poleg voznike mize svoj glavni tabor, kjer so delali vsakovrstne okrogle, da so komaj sapo dohajali. Mimo njih je šepal iz hiše in v hišo hišni oče Matej Kopriva in je imel povsod svoje oči, da bi le nikjer ne pogrešali ničesar. Celo berači so živeli na dvorišči poleg kuhične tako obilo, da so jeli že drug drugemu ponujati jedi, kar sicer pri ljudeh te vrste ni navada.

“Šmencana reč, Matej tako imenit gospod pa menda še nisi bil, kakor si danes, odkar travo tlačiš,” nagovori in povali nekdo izmed beračev hišnega očeta, kateri jim je ravnotkar prinesel vrč vina, češ, naj si reveži tudi žejo pogase, katero jim napravlja juha in prekajena svinjina. Opozoriti pa moramo, da Matej tega ni storil iz svoje moči, temveč oče Selan mu je mignil, rekoč: Glej jih, ondu jih je tudi še nekaj, ki bi radi pili.”

“Jaz sem vedno gospod, tako v petek kakor v svetek, in to vedno sam svoj gospod!” odreže se Matej in šepa po veži.

“O, gospod si pa, gospod, to je pa že res. Ti ne seješ in ne žanjes, pa vendar živiš vedno dobro!” povzame godec Ogrizek in nadaljuje: “Nikdar ti še ni pšenice toča pobila in ajde stana vzel.”

“Ali jo je morda že tebi kdaj, prizmoda prizmojena?” zarependi se Matej. “Ljudje se ženijo, boudi letina dobra ali ne, in ti jim trobiš in burke uganjaš, naj imajo drugi dan po poroki kaj jesti ali ne, kaj te brigat? No, ali ni res tako? In kadar se izmisiš, pa začnete na ženitovanju svatom vsakemu posebe gosti in peti o njegovem patronu in dvajsetice Vam kar lete na krožnik, ki romi med svati. Mimo tega pa jeste in pjetete, kar ti le srce poželi. Ko se svatva konča, stisneš tisto svojo ‘mesingasto klobaso’ pod pazduho, pomaknesh kapico nekoliko na desno oko in greš z rejenim mošnjičkom proti domu, kjer čakaš, da te zopet kam pokličejo. Pa reči, če ni res!”

“Kaj misliš, da se za vse to nič ne tripi, kar si mi ravnotkar naštaval?” zavrne ga Ogrizek nekako resnobno. “Le poskusi in pojdi samo na jedno ženitovanje za godca, in takoj boš sit teh dobrin, ki misliš, da jih imamo. Ti imaš pa svoje samostane, ki jih obiraš od kraja do kraja, kjer te goste, dokler se ti le ostati ljubi. Vidiš, to je vse kaj druzega, vse kaj lepšega, ako sediš med častitim gospodi in jim pripoveduješ, kako ste pred nekaj leti Pruse pri Kolincu nabilis.”

“Da, res smo jih, kar se je dalo, zato je pa tudi naš poveljnik grof Daun prejel veliki križ Marije Terezije,” pohvali se hišni oča Matej Kopriva in sede k Ogrizku.

“Tebi so dali pa še večji križ, ker so ti nogo vzel, ali ne?” vpraša ga godec.

“Meni se zdi, da ne, ali pa da, kakor hočeš. Dostikrat sem že premisljal, kako bi bilo bolje prav. Lepo je, če ima človek zdruge ude in nekaj premoženja v rokah. Jaz bi tega ne bil imel, ko bi se bil vrnil nepoškodovan iz voj-

ske. Tako ga sicer tudi nimam v rokah, pač pa mi ga je Bog naložil na glavnico pri drugih ljudeh, ki mi povsod plačujejo jako obile obresti, kjen nastopim z berlo. Letos je minilo sedemindvajset let, odkar so mi jo privezali z oblejbo, da se mi bode godilo povsod dobro, kjer se budem pokazal in kjer budem povedal, kje sem jo dobil. Vidiš, ljubi moj Ogrizek, vsak stan ima svoje dobrine, pa tudi svoje nadloge.”

Petelinov Janez, videč kako se zabavata Kopriva in Ogrizek, po kliče ‘hišnega očeta’ k mizi, rekoč:

“Matej, kakor vidim, opravil si po večem svoje delo: lačne si namreč nasitil, žeje si napojil, kakor nas vera uči. Sedaj se pa semkaje pritalkni, nam boš kaj povedal, ko bodo godeci godli. Ti si že malone obredel ves svet in silno veliko veš. Zlasti dandanes nam vsaka ura sproti prinese kaj novega, kajti cesar Jožef je noč in dan delaven, tako da niti jedne stvari še ni dovršil, ko se že druge poprime.”

Matej pusti Ogrizka in pride k svatovski mizi zraven ženina. Petelinovega Janeza, kjer mu takoj potrdi šlastno novotarenje mladega cesarja, rekoč: “Tako hiti, da ga niti dohajati ni mogoče. Ne bode dobro!”

“Kako da ne?” začudi se Janez, “ali ni cesar najbolj študiran človek v vsi državi, sicer bi pač niti za cesarja ne mogel biti, in kot tak bode menda vendar povsod zadel pravo, menim jaz — Petelin iz Podpeči!”

Cesar povsod ne bode zadel pravega; da prav tako ne, kakor bi se meni ne posrečilo, ko bi se spravil na tvoje apnenice in bi hotel knuhati apno brez tvojih nasvetov. Pravih svetovalev nimam, oziroma poslušati jih neče, ker so mu prijatelji prostožidarstva omražili prave nazore.

“Prostožidarski prijatelji, rekel si, kakri pa so ti ljudje?”

“No, to niso zidarji, temveč tajna družba, razširjena po vsem svetu, ustavljena proti jezuitu skemu redu iz tega namena, da izpodkupuje vero in vse, kar je v zvezi z njim. Na videz razvija povsod zastavo človekoljubja, češ, da podpira uboštvo, da suši solze zatiranim in bednim ljudem, da oprišča človeštvo vsakovrstnih žučnih spon in okov. V resnicu ji je pa glavno načelo prekuveni prestol in oltar, t. j. na svetu pokončati cesarsko in kraljevo oblast in odpraviti vero, kar izraža v jednem samem stavku, ki ga ima vsak višji prostožidar ob vseh svojih podjetjih vedno pred očmi, in ta je: Vse svoje delovanje obračati na to, da pride skoro čas, ko boš poslednjega kralja s čevi poslednjega duhovnika obesili na oltarji.”

Janez debelo gleda, kakor volova vrat. Kaj takega ni še slišal. “Ti, Matej, to morajo pa biti kako nevarni in grozni ljudje, vem, da se jih vsak boji že od daleč. To so še strašnejši nego ogrski razbojniki.”

“Ne, Janez, nič tega, kako prijazni in ljubezni so ti, kakor suši jasno postrežni. Največ jih je na Francoskem, dosti pa tudi pri nas. Vidiš, ti ljudje ob vsaki priliki nagovarjajo cesarja, da bi prenovil cerkveno življenje in marsikaj, kar je v zvezi z njim.”

“No, ali je kaj napačnega, če je modri vladar že nekoliko bolje naprej pogledal v bodočnost, ne glede na to, da prideli lahko prodajo in kjer se v zimskem času vsakemu nudi delo in dober zaslukel.”

Obenem naznanjam, da sem tudi pisarno preselil v Chamber of Commerce poslopje, ki je v sredini mesta in železniških postaj, da me vsaki, ki sem pride, lahko najde in tudi meni možno hitreje na postajo priti v slučaju, da me telefonično pokliče, oziroma svoj prihod naznani.

Rojake, s katerimi sem že v zvezi in so mi svoj prihod za ponudil naznani, prosim, da to upoštevajo, kakor tudi drugi, ki si želite kos dobre in rodovitne zemlje v zdravem in prijaznem kraju

“Ne, Janez, tukaj ti ne morem pritrditi. Vidiš me, vojak sem bil, in če bi bil tedaj, ko mi je na vojnu polji krogla vzelog noga, ondu oblezal mrtev, niti bi platnene vreče ne bi bil dobil za pogreb; če bi pa že danes vedel, da me kdaj polože v platno zavitega namesto v krsto zabitega v zemljo k poslednjemu počitku, povem ti po pravici, da bi me to užalilo v sreči. Vidiš, ta cesarska naredba mi nikakor ni po volji. Prav tako malo se kdaj spriznjam z ono, ki odpravlja marsikate duhovne redove in samostane. Tudi te bi ne bilo treba!”

“Seveda, vsak govori za svojo pravico!” potrdi mu Janez. “Da bi bila tvoja škoda tem večja, čem več bi bilo odpravljenih samostanov, verujem ti rad. Vendar pa mislim, da čem manj je samostanov v državi, tem več ji je na razpolago čilih, delavnih močij, tem več si bode lahko preskrbela vojakov in tem več bode prihajalo cesarju davka v blagajnice, ker bode delalo več ljudij, nego se sedaj. Potem pa še nekaj. Kakor so mi nedavno zatrjevali gospodje, ki pišejo po cesarskih kancelijah, bilo bi bolje za izobrazbo človeškega rodu, če se samostani odpravijo, ker, kakor so rekli, ondu še vedno vyzgajajo ljudstvo v nevednosti. Če bi bil jaz cesar, opravil bi samostane kar od kraja, najprej pa tiste, ki imajo silno veliko imenja nakopičenega.”

“Petelin, iz vsega sem spoznal, da si brezprimeren ‘bebee, da sam ne veš prav ničesar, da sam kaj pametnega niti misliti ne moreš, temveč verno blebelaš le to, kar si slišal drugje, zlasti od ljudij, ki nosijo gospodske suninke. Ali si že kdaj opoldne postal pred samostanskimi vrati in gledal, koliko lačnih siromakov se ondu vsak dan nasiti? Ali si že kdaj pomisliš, kje da se je ohranila učenost in vednost v dobi tridesetletne vojske, ko si človek noč in dan ni bil gotov življenja, če ne v samostanu, ki so se takoj od svojega početka vedno bavili z vednostjo? Ondu so se spisovali in prepisovali knjige, učene knjige, ko s posvetnim ljudem še sanjalo nide da se kdaj porodi kak Gutenberg in izumi črke za natiskavanje knjig. Kakor književnost, razsvetila sta se v samostanih tudi slikarstvo in godba. Kdo ve, kje bi tičali še dandanes, da ni bilo samostanov na svetu.”

“Tako je bilo morda kdaj prej, ali sedaj ni več tako,” trdi Janez, “vsaj cesarski gospodje komisari, ki imajo to reč v rokah, pravili so mi tako, in tim verjamem, ker morajo vedeti. In ti gospodje so mi nedavno zatrjevali, da dandasjni menihi in nune po samostanih enobero pasejo.”

(Dalje prihodnjih.)

NAZNANILO.

Ker sem večinoma zemlje razprodal, ki sem jo imel lansko leto na razpolago, sem stopil s staro in jako reeleno tvrdko Grimmer Land Co. v zvezo, ki je inkorporirana in lastuje nad stotisoč akrov zemlje in Marinette Co., Wisconsin.

Ta tvrdka mi je odstopila nad 20 tisoč akrov, tako dobre in rodovitne zemlje v okolici prijaznega mesteca Crivitz, kjer sem lansko leto nad 45 rojakom farme prodal, tako da mi je sedaj mogoče vsakemu rojaku, ki si želi dobiti in rodovitne zemlje kupiti, z isto postreči v bližnji soseščini, kjer je, kakor že omenjeno, nad 45 rojakov zemljo kupilo ter v bližini večjih mest in trgov, kamor se vsi pridelki lahko prodajo in kjer se v zimskem času vsakemu nudi delo in dober zaslukel.”

Obenem naznanjam, da sem tudi pisarno preselil v Chamber of Commerce poslopje, ki je v sredini mesta in železniških postaj, da me vsaki, ki sem pride, lahko najde in tudi meni možno hitreje na postajo priti v slučaju, da me telefonično pokliče, oziroma svoj prihod naznani.

Rojake, s katerimi sem že v zvezi in so mi svoj prihod za ponudil naznani, prosim, da to upoštevajo, kakor tudi drugi, ki si želite kos dobre in rodovitne zemlje v zdravem in prijaznem kraju

Kožnih bolezni . . .

se ponavadi vzrok nečistosti v krvi, katere bi pravzaprav morala odstraniti čревa, obisti, jetra in znojnice v koži. Vzrok kožnih bolezni lehko odpravite, ako uživate

SEVEROV KRIČISTILEC . . .

(SEVERA'S BLOOD PURIFIER)

Odstrani nečistosti iz krvi ter jo naredi zdravo, kar je potrebno za čisto kožo in dobro zdravje. Cena \$1.00 steklenica.

Najnavadnejše kožne bolezni so:

Lišaj, slani tok,
srbečica, luskine,
oblotočniki, srab,
garje, mozolji.

Za zdravljenje teh rabite

Severovo Mazilo

zoper kožne bolezni;

(Severa's Skin Ointment)

Cena 50 centov.

Severovega
Zdravilnega
Mila

(Severa's Medicated Skin Soap)

Odpre znojnice. Biti bi moral edino katero rabite za tosleto, izlavjanje in detetovo kopelj. Cena 25 centov.

Seevrova Zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Ako jih vaš lekarnar nima, jih vam dobi, ako ne, pišite ponje na:

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE

v staro domovino

potom c. kr. poštne

hraničnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE

LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, ETC.,
of Glas Svobode published weekly at Chicago, required by the Act
of August 24, 1912.

Editor — Ljudevit Mayer..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.
Managing Editor—Ljudevit Mayer..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.
Business Manager—Albin H. Skubic..... 3622 W. 26th Et., Chicago, Ill.
Publisher—Martin V. Konda & Co..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.

OWNERS.

Martin V. Konda..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.
Mary V. Konda..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.
Ljudevit Mayer..... 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.

Known bondholders, mortgagees, and other security holders,
holding one per cent. or more of the total amount of bonds,
mortgages, or other securities.

NONE.

Sworn and subscribed before me this 31st day of March, 1913.

Frank Stejskal, Notary Public. My comm. expires Meh 19th 1907.

Ali ste že poslali naročnino za

RAČUN

Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

V CHICAGI, ILL.

od 1. Septembra do 31. Decembra 1912.

DOHODKI												IZDATKI											
DRUŽITVENA ŠTEV			Bolniški fond	Umrtniški sklad	Asesment	Pristopnila	Reservni sklad	Tiskovni sklad	Pot prestopnila in oddelka - Premanitveni - brez opredel.	Znaki in pečati - Plaćilne knjižice	Društveni kujzeni listi	Skl. aj	Bolniška podpora	Usmrtnina	Skupaj	Član I. oddelka	Član II. oddelka	Članice	Število članov in članic	skupaj			
1	\$ 124.75	\$ 100.50	\$ 225.25	\$.....	\$.....	\$ 23.25	\$ 1.50	\$ 1.00	\$.....	\$ 251.00	\$ 107.55	\$ 425.00	\$ 532.55	46	2	1	66	46					
2	135.30	99.00	234.30	14.00	7.00	15.40	2.00	3.10	—	275.80	252.75	500.00	752.75	63	2	5	25	278.75	5,386.00				
3	61.90	50.00	111.90	14.00	7.00	12.50	—	—	—	145.40	22.90	425.00	447.90	20	2	5	59	216.75	5,881.50				
4	147.75	115.00	262.75	6.00	3.00	28.75	.75	—	—	301.25	65.79	—	65.79	57	2	1	23	9.15	9.15				
5	66.75	51.50	118.25	10.00	5.00	11.50	1.50	.30	—	146.55	172.65	—	172.65	22	1	1	56						
6	152.75	118.75	271.50	4.00	2.00	30.25	2.50	—	—	310.25	298.60	500.00	798.60	55	1	4	42						
7	189.35	134.00	303.35	16.00	8.00	22.60	3.50	6.15	—	359.60	265.35	—	265.35	38			12						
8	36.25	29.50	65.75	—	—	7.75	.50	—	—	74.00	32.05	—	32.05	13			34						
9	161.80	129.00	290.80	18.00	9.00	31.75	1.25	—	—	350.80	45.75	—	45.75	62	1	2	65						
10	79.75	63.50	143.25	8.00	4.00	16.50	.75	—	—	172.50	167.15	—	167.15	33	1	1	34						
11	76.15	59.50	135.65	8.00	4.00	14.80	1.25	10.40	—	174.10	112.10	—	112.10	25	2	3	30						
12	89.30	66.00	146.30	2.00	1.00	15.90	.25	—	—	165.45	60.65	—	60.65	31	2	2	23						
13	99.00	79.00	178.00	—	—	19.50	2.00	6.00	—	205.50	45.80	—	45.80	36			36						
14	147.75	120.00	267.75	10.00	5.00	30.00	3.00	1.00	—	316.75	108.65	800.00	908.65	58	2	2	60						
15	117.50	95.50	213.00	22.00	11.00	22.25	1.25	14.40	—	283.90	84.65	—	84.65	44			44						
16	97.80	65.00	162.80	2.00	1.00	16.40	.25	3.10	—	185.55	59.45	—	59.45	30	2	2	34						
17	51.65	42.50	94.15	—	—	10.70	.50	.10	—	105.45	57.20	—	57.20	20	1	1	21						
18	56.45	41.00	97.45	2.00	1.00	9.35	—	—	—	109.80	32.05	—	32.05	18	3	3	21						
19	74.00	59.00	133.00	—	—	14.75	.25	—	—	148.00	21.75	—	21.75	29			29						
20	247.70	222.00	469.70	30.00	15.00	68.10	3.00	53.00	—	638.80	478.10	—	478.10	141	2	19	162						
21	39.50	31.50	71.00	—	—	7.75	.75	—	—	79.50	111.05	—	111.05	16			16						
22	89.25	65.50	154.75	6.00	3.00	16.25	.75	6.80	—	187.55	29.75	—	29.75	31	3	3	34						
23	30.70	25.50	56.20	2.00	1.00	5.85	—	.6.	—	71.05	48.05	500.00	548.05	10	1	3	14						
24	126.00	101.50	227.50	—14.00	7.00	24.50	.75	1.00	—	274.75	115.60	—	115.60	52			52						
25	33.90	28.00	61.90	2.00	1.00	6.70	1.00	3.00	—	75.60	11.45	—	11.45	13	1	1	14						
26	124.25	97.50	221.75	10.00	5.00	23.25	—	1.20	—	261.20	53.80	500.00	553.80	51	1	1	52						
27	134.75	95.00	229.75	22.00	11.00	24.25	—	—	—	287.00	21.75	—	21.75	45	1	1	46						
28	73.90	53.00	126.90	4.00	2.00	11.60	.50	—	—	145.00	102.95	—	102.95	21	3	3	24						
29	54.45	45.00	99.45	—	—	9.60	1.25	—	—	110.30	85.80	—	85.80	17	1	1	18						
30	67.25	49.75	117.00	6.00	3.00	12.00	.50	—	—	138.50	123.50	—	123.50	23	1	1	24						
31	176.10	141.25	317.35	20.00	10.00	28.80	1.00	6.00	—	383.15	269.90	100.00	369.90	59	2	5	66						
32	35.00	28.00	63.00	—	—	7.00	—	2.50	—	72.50	—	—	72.50	14			14						
33	75.50	53.00	128.50	4.00	2.00	15.00	.25	—	—	149.75	135.82	—	135.82	26	4	3	30						
34	48.05	37.50	85.55	—	—	8.15	.75	—	—	95.45	44.06	—	44.06	15	1	2	18						
35	90.50	72.00	162.50	6.00	3.00	17.50	.25	—	—	189.25	155.65	—	155.65	39			39						
36	70.40	53.75	124.15	18.00	9.00	12.95	1.00	1.00	—	166.10	—	—	—	26	3	1	30						
37	100.55	76.50	177.05	8.00	4.00	17.65	2.25	12.00	—	220.95	452.13	—	452.13	32	2	2	34						
38	60.65	50.00	116.65	2.00	1.00	8.20	.25	—	—	128.10	59.45	—	59.45	27	2	3	32						
39	85.75	60.50	146.25	8.00	4.00	14.50	.25	2.60	—	175.60	238.95	—	238.95	23	2	2	25						
40	61.70	59.00	127.70	6.00	3.00	14.00	—	—	—	150.70	26.35	—	26.35	28			11.50						
41	68.70	59.00	127.7																				

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 - 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 - 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.

JOE CVETKOVIĆ, 810 W. Fort St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREV, 321 - 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnilo naj se izvirojajo pošiljati na tajnika
Jos Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatve) pa na
John Kalan, 341 - 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welky-
evi dvorani, 1805 Blue Island ave.

CELOLETNI RAČUN SLOVENSKE SVOBODOMISELNE POD-
PORNE ZVEZE V CHICAGI, ILL.

Od 1. jan. 1912 do 31. dec. 1912.

Celoletni dohodki:

Bolniška podpora od	
Članov 1. oddelka	\$14,974.95
Članov 2. oddelka	718.75
Članic	543.50 — 16,237.20
Vrnjena bolniška podpora	23.95
Izvanredni prispevki (povišanje) od	
Članov 1. oddelka	4,957.70
Članov 2. oddelka	183.50
Članic	219.20 — 5,360.40
Usmrtnina od:	
Članov 1. oddelka	14,977.50
Članov 2. oddelka	238.25
Članic	1,085.75 — 16,301.50
REZERVNI SKLAD	1,019.00
Tiskovni sklad	2,698.05
Pristopnina	2,060.00
Potni listi	75.90
Prestopni listi	48.25
Odstopni listi	3.15
Spremembe oporoč	55.50
Plaćilne knjižice	93.95
Društveni znaki	555.10
Društveni pečati	42.00
Krstni listi dr. št. 20 in št. 90	2.30
Knjige za društ. št. 86, 98, in 101	8.00
Za glasilo Glas Svobode od dr. št. 67	2.00 — 5,644.20
Skup	\$44,586.25

Celoletni izdatki:

Bolniška podpora:	
Članom 1. oddelka	\$20,085.78
Članom 2. oddelka	371.50
Članicam	412.55 — 20,869.83
Usmrtnina:	
Članom 1. oddelka	9,925.00
Članov 2. oddelka	255.61
Članicam	425.00 — 10,605.61
Odpravnina iz usmrtnine	500.00
Poškodbe	100.00 — 600.00
Iz tiskovnega sklada za:	
Dvorano	18.00
Glasilo	250.10
Tiskovine	202.75
Znake	450.00
Pečate	24.45
Potrebščine	78.85
Poštnino	213.42
Telegrame	.25
Express	9.15
Plačo uralnikom	1,523.00
Dnevnice	191.50
Vožnjo	112.40
Bonde uradnikom	17.50
Odvetnika	27.50
Vrhovnega zdravnika	165.60
Notarska potrdila	2.95
Insurance Department v Springfieldu, Ill.	5.00
Knjiga za glavni urad	.30
Krstni list za dr. št. 90	1.15
Knjige za društ. št. 86, 98, in 101	8.00
Organizatorja (plača)	45.00
Priobčenje celoletnega računa za l. 1911	35.00
Vrnjeno vstopnino	37.25
Računske stroje	190.00
Zavarovalnino proti ognju	11.75
Stroj za številke	5.00
Glasilo Glas Svobode za dr. št. 67	2.00 — 3,627.87
Skup	\$35,703.31
Preostanek v letu 1912	8,882.94

Denarni pregled:

Preostanek iz leta 1911	\$14,320.62
Prebitek v letu 1912	8,882.94
Dohodki denarnih obresti v letu 1912	420.08 — 23,623.64
Nevrnjenih čeki dne 31. dec. 1912	1,887.17 — 1,887.17
Denarno premoženje 31. dec. 1912	\$25,510.81

DELITEV ZVEZINEGA PREMOŽENJA.

Na obrestih:

V Northern Trust Savings Banki v Chicagi, Ill. dne 31. dec. 1911 po 3%	\$ 9,518.48
Naloženo v isti banki od dohodkov v l. 1912	807.16
Obresti od naloženega denarja v l. 1912 po 3%	325.98
Obresti od naloženega denarja v zemljišča v letu 1912 po 6%	94.10
Vrnjene obresti od nalož. denarja v zemljišča	142.50 — 10,888.22

Naložen denar na prve zemljiške vknjižbe:

Na posestvo hišna št. 3652 N. Kedzie Ave. v Chicagi, Ill. po 6%	1,600.00
Na posestvo hišna št. 4716 Bertesa Ave., v Chicagi, Ill. po 6%	1,600.00
Na posestvo hišna št. 4719 Bertesa Ave., v Chicagi, Ill. po 6%	1,700.00
Na posestvo hišna št. 4044 N. 50th Court v Chi- cagi, Ill. po 6%	2,300.00
Na posestvo hišna št. 4052 N. 50th Court v Chi- cagi, Ill. po 6%	2,400.00 — 9,600.00

V rokah glavnega blagajnika:

Bilanca dne 31. dec. 1911	4,802.14
Primankljaj na čekovnem računu radi prenosov denarja na obresti iz dohodkov l. 1912	1,666.72
Denarno premoženje glavnega blag.	3,135.42
Nevrnjeni čeki dne 31. dec. 1912	1,887.17 — 5,022.59

V prometu:

Na posestvo hišna št. 4719 Bertesa Ave., Chi- caga, dolguje na obrestih dne 31. dec. 1912 ..	42.50
Društva dolgujejo na asesmentu	581.00
Na znakih	366.60
Na plačilnih knjižicah	40.00
Društveni znakov je v glavnem uradu, 417 komadou po \$1.00	417.00
Plaćilnih knjižic je v glavnem uradu, 1285 ko- madov po 10c	128.50 — 1,575.60

Uprava glavnih uradov:

Pisarna glavnega tajnika v vrednosti po inven- tarju dne 31. dec. 1912	644.80
Pisarna glavnega blagajnika v vrednosti po in- ventarju dne 31. dec. 1912	20.00 — 664.80
	\$27,751.21

Usmrtnine naložene na obresti v oskrbi S. S. P. Z.

Naloženo na obresti za mladoletno hčerko pre- minulega sobrata Urha Vidmarja, c. št. 764	437.62
Za mladoletno hčerko prominulega sobrata Franka Bezeka, cert. št. 313	501.50
Za mladoletno hčerko prominulega sobrata Luka Peer, cert. št. 2365	506.25 — 1,445.37
	\$29,196.58

IMAMO NAPREDEK'

Gornje besede se lepo slišijo, a vprašanje je, kje sem jih dobil. Povem resnico: v nedeljo, 22. t. m. sem šel po službenih opravkih Kašparjeve Državne Banke v Chicago v mesto Milwaukee, znano posebno izza časa, ko so socijalni vjemci v njem vladali in premagali kapital

Slovenska Delavska Podpora in Penzjska Družba

Ustanov. 21. nov. 1909 Inkorp. 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrašek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNII ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.

HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Livingston, Ill.

JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.

MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glag Svobode."

Vsem društvarom oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Iz urada glavnega tajnika S. D. P. in P. Družbe.

Vsim glavnim uradnikom S. D. P. in P. Družbe naznjam, da se bo vršila seja glavnega odbora na dne 13. aprila t. l. v prostorih glavnega urada in sicer točno ob 9. uri dop. Na dnevnem redu je veliko važnih točk za rešiti in zato naj noben ne izostane.

Jos. Hauptman, gl. taj.

Cliff Mine, Pa.

Ne bom pisal o delavskih razmerah in tudi ne veliko o družbah, ki sedaj vladajo v tej okolici, pač pa želim spregovoriti par besedi o naši vrli S. D. P. in P. D.

Naša Družba je skozinsko delavska organizacija, njeni člani so delavci in njeni uradniki so sami delavci, pravila pa so tako izdelana, da na prvi pogled človek spozna blag namen te organizacije, da namen iste je vzvilen in velikega pomena za slovenskega trpiča v Ameriki. V tej organizaciji ni nobenega frazarstva ampak sama suha dejstva. Da je bila organizacija ustanovljena v poglavitem za pomoč in podporo delavcev, njih žena in otrok to je skoro vsakemu znano, morda pa se dobre še rojaki, ki ne vedo, da poleg tega skrbi ta organizacija za zboljšanje delavskih razmer. Tako na primer najdemo v pravilih točko, ki pravi, da vsak član, ki ima državljanke pravice je zavezan voliti samo za tiste kandidate, ki jih priporoča delavska stranka. Delavec pa bo vedno deloval na to da se položaj delavstva izboljša.

Naša organizacija je še majhna, vendar raste po številu članov in premoženju. Pri zadnjem računu in pregledovanju poslovanja glavnih uradnikov sem imel priložnost prepričati se, ako je res istina, da je poslovanje v redu. In res ko smo prišli skupaj, da pregledamo račune, smo se uverili, da če prav ima vodstvo Družbe v rokah delavec, da gre vse v lepem redu naprej. Niti enega centa se ni zavrglo nepremišljeno a tudi noben član ni bil prikrajšan niti za en cent. Račun katerega ste videli v tem glasilu jasno govori o napredku Družbe in umnem gospodarstvu od strani glavnega odbora in krajevnih društev, ki lepo složno delujejo za procvit cele organizacije.

Ne morem dovolj priporočati rojakom širok Amerike, da pridno pristopajo k Družbi in da ustanavljajo podpora društva ter jih priklopijo S. D. P. i. P. D. Za vsa natanko pojasnila obrnite se na glavnega tajnika Družbe, br. Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa. Kolikor več članov bo štela Družba, toliko močnejša in sigurnejša bo organizacija. Dolžnost vsakega člana je, da agitira med prijatelji in znanci, da pristopijo k nam in si podajo delavske roke, sebi in svojem v korist in obrambo proti vsakojakim nezgodam.

M. Petrič, nadzornik.

Ali smo divjaki? ne, temveč kulturni ljudje. Če si le nebi domislijali, da je to kdove kaj! Prvi človek, ki se je umival in kopal, a mi ameriški Slovenec v dvajsetem stoletju, vidimo v njem surovež; kajti človek brez stalnega bivališča, nezmožen, da se podpiše brēz da nebi hinavsko zavijal oči proti nebu, žrtvujč svojim bogovom krvave žrtve in maščujoč se nad svojimi sovražniki lastnoroden in brez posredovanja hladnih paragrafov je našim mislim in občutkom barbar, podobnejši živali kakor pa nam otrokom moderne kulture.

To so ljudje, ki ne vidijo bruna v lastnem očesu, vidijo pa pazder v tvojem. So ljudje, ki ne vidijo prepad, v katerega tirajo svoj narod in narod ne vidi in ne čuti peska, ki mu ga meče zapeljivec, kot člankar "bodite ponosni na svoje sovražnike", v oči, vidijo pa napake svojih bližnjih. So ljudje, ki se ti prilizujejo — sama čistost in nedolžnost jih je — za hrptom se ti pa rogajo in najraje bi te kar živega na ražnju pekli. So ljudje, ki za narod niso še ničesar storili, da si vedno vprijejo, to pa to je naše, kot oni kajzer, ki se je pri bogatinu ženil, in ko sta nevesta in nje oče prišla k kajžerju na ogled, se je le ta, ko ju je po polju vodil, da si ni bilo njegovo, prijet za hlačen gumb in reklo: to vse je moje; ti pa delaj in delaj; sedaj to, sedaj ono in če je to delo še tako potrebno in koristno, je pri takem človeku za nič, ker nisi njega vprašal za svet. So ljudje, kot cigan, ki le svoje delo, katerega nič in nikjer ni, hvalijo; druge obrekajo, jim zapreke delajo in še druge ljudi od njih odvračajo; in več kot kje drugje je teh švigašovcev v Chicagi. To je res. Ko smo sklicali prvi javni shod, da volimo začasni odbor za S. Z., prislo je premalo ljudi. Na drugem tudi razen švagovec, premalo; še le na tretje je prišlo toliko privržencev za dobro narodno stvar, da se je shod odpril in odbor volil. To se nekako čudno sliši, a je istina. Gotovi krogi so ljudstvo nekam res čudno sistematično od shoda odvračali, samo za to, ko se njih ničesar vprašalo, se jim poklenilo in se jim vodstvo takoj ob začetku ni izročilo, in pa za to ne, ko je oni prvi to misel započeli, in pa za to ne, ko je oni in oni shod sklicali, in pa, ko je tudi oni na shodu; drugače bi bil že prvi shod zadostoval. To so ljudje z velikansko gofro, prištevajoč se svobodomislecem, pa se družijo z farji. Ljudje, ki delajo vedno sovraščijo in razpor v društih in organizacijah, a če sami spadajo tje ali ne; za dobrobit našega naroda pa niso še prav ničesar storili. — Ljudje, katerih je vse sama gola zahtvrbna politika. To je stara igra "The Old Secretary" in ne nova "The New Secretary", kot se hčče ljudstvu navzeti. Ljudje, ki so pri S. N. P. J. tako vzorno gospodari kot premeteni Potemkin, kateremu je Ruska carica Katarina naročila, da v opustošene kraje "Novo Rusijo" imenovan ob Črnem morju, objludi, pozida z mesti in vasmi in pospešuje trgovino. Ko je pa carica Katarina sama pršla, da se prepriča o čudežih svojega ljubljence, ki je on le od daleč kazal nove vasi, katerih pa v resnicu ni bilo. Potemkin je namreč dal iz deset zbite stene pobeliti in te stene je potem od daleč kazal carice kot — nove vasi; in Katarina je prefrigancia obispala z bogastvom ter povzdignila v kneza Tavrijskega.

Tudi Sokrates, Savanarola, John Brown in Jesus Krist, vso so naredili pomoto — ker so bili znotrjivi. Pa to ne dela razlike. Tudi roparji, ubijaleci, pohotneži in — mi tudi, in še marsikdo drugi je, nad komur se zavilki bič nesramnega samopašnika. In takih samogoltevjev je v vsaki družbi. Neglede na to, če si nedolžen, ne glede na to, kako dobre so tvoje misli, ne glede na to, kako vzviseš se tvoje ideje, — če se ne strinjash z ukazovanjem iz zaobzidja streljajočega bandita, pa če tudi molčiš, nič ne de, od tistega časa se pričenja tvoje sistematicno vrejeno preganjanje in trpljenje. Od takrat se pričenja tvoja borba, proti zahrnbtim zločincem, na življenje in smrt; in tako je — z na- prav in dobro, kar mi učimo. K vragu z argumenti, k vragu z kritiko . . . !

Po njih mnemu bi moral biti, kot po modrovjanju nekega Maslarjevega Anžka, ki je kopita še za čevlje starega kroja delal, rekoč: En bog, en cesar, en kralj, en papež, en škof, en kaplan, ena glava, ena pamet pa en Maslar. Bodimo ponosni na svoje sovražnike. Mi smo — in vi? — a.

VSAKOVRSTNI KRISTJANI.

Krščanska Anglija je zadobila svoj svetovni glas na perfidni način, kako razširja svoje krščanstvo. Na vsem svetu je znan angleški misijonar, držič v eni roki sv. pismo ali biblijo, a v drugi pa mersko palico, da odmeri svet in ga zahteva za John Bulla. "To put up a claim" se reče v angleškem poslovnom jeziku. Skoraj ni deležne Angleška, Francija, Nemčija, Zdr. države, Rusija in Japonska. Francija je baje ugovarjala in preprečila konečno potrdilo deležnih držav, in to zaradi tega, ker je bil Nemec imenovan oskrbnikom davka od soli na Kitajskem. Kakor vse kaže, je Angleška pravi ščuvalec za hrptom Francije, vse po starci navadi in praksi. Kaj ta krščanska dežela prav za prav namerava, je vse kaj druzega, kot preprečiti, da bi Nemec dobil urad.

Mlada kitajska republika je z vso imajočo močjo pričela delovati, da zatrži narodno pregreho Kitajcev, namreč užitek makovine (opija). Sedaj pa ima neki angleški sindikat pogodbo s Kitajsko, da na Kitajskem prodaja indijsko makovino. Angleški trgovci proizvajajo v Angleški-Indiji in izdelek pošiljajo na Kitajsko. Pogodba končuje leta 1917. Za angleške trgovce opija je prišla kitajska republika nekoliko neprizakovano in krepljivo, s katero nastopa proti monopolu opija, se smatra kot višek poslovnega motenja in kot kršitev pogodb. Trgovci imajo ogromno zalogo makovine, vredno \$60,000,000, in zahtevajo, da jim Kitajska zalogo odkupi. Da tej zahtevi dà nekako poudarka, skuša angleška vladka potrditi šestvladnega posojila toliko časa zavlačiti, dokler se Kitajska vdá zahtevi opiskemu monopolu.

Ako se to izsili, potem mora Kitajska Angležem zopet druge davke preupustiti in tako ostane v vedeni odvisnosti. Iz tega in še drugih vzrokov republika še ni pripoznana. Zdr. države, ki bi morale ostalem svetu z dobrimi vzgledi odsprejaj korakati, so sedaj posestrinski republiki pripozname istotno odrekle. To upiranje se pač naslanja na bratranstvo z Anglico in na sklepno posojila. Kaj "nam" koristi republika, katera nam branii, da bi si "mi" izposojevali njen denar??

Tako uporablja kapital državo in nje vlado, da varuje svoje interese. Celo narodni greh je blagoslov v angleško-krščanskim zmislu, če milijone prinaša. Kakor se ruski "mužik" z državnim patokom v siromaštvu drži, ali Kitajcev in Indije z makovino, baš tako se vso človeštvo vgnobavljaj z demonom — dobičkom. Vse v imenu napredka, civilizacije in krščanstva.

"Mi smo krščanski narod," je nekdo pred malo časom reklo v banketem gorovu, v katerem se je izrazil proti neodvisnosti Filipinov, "in kot krščanski narod moramo Filipince popred pokristianiti, predno jim damo pravico, sami sebe vladati."

Perfida Anglija dela v Indiji in na Kitajskem kristjane z vporabo makovine; Rusija doseže svoj namen z žganjem, Amerika pa s Krak-Jorgensen in s strojnimi puškami.

Da, dobi se vsakovrstne kristjane in božja poto, Morganov in angleških trgovcev z opijem, so čudežno, potem k vragu, k vragu s tvojimi delom, k vragu s tvojim prepričanjem! Nas poslušaj, ker le to je

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO iz NEW YORKA:

Alice 10. maja Argentina, 9. aprila
Martha Washington, .. 3. maja Oceania, 25. aprila
Parnik i odplujejo redno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Zeleniške cene na teh ozemljih so najceneje in imenovana pristanišča najblžja Vašega doma. Dobra in priljubna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St., New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

Naša nova spomladna in letna zaloga oblike, klobukov in spodnjega perila za vas in vašega sina je tu.

Zmerne cene za vse erako. V naši veliki zalogi dobite vse. Mi vas v vsem zadovoljimo.

THE ATLAS CLOTHING CO.
JELINEK in MAYER, imitacija.
vogal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN BANOCELNICK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoludne in
od 4.—5. pop. popoludne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure popoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.
služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.
LAGER MAGNET GRANAT
Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoris gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodo zadowoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano, na parnihih družbah, snažne postelje, vino in razna mesečna jedila.

Pristanišče 57 North River vnožje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj.

S. S. France nov dvorjek)
S. S. La Provence
S. S. La Lorraine
S. S. Niagara

Najboljše udobnosti v III. razredu.
Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov, dvorjek)
S. S. Chicago
S. S. La Touraine

Glavnizatop na 19 State St., New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND

so prvi pogoj veselemu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov zatrete v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov. Mi smo si po večletnem delovanju pridobili simpatije vseh tukajšnjih Slovencev. Ne za

DOPISI

Cleveland, O.
Svoji k svojim! to je geslo naših trgovcev v Clevelandu, ki se večkrat čita v Clev. Ameriki. Lepo se sliši to geslo, toda ravnat bi se moral po njemu le-ti vrli narodni izkorisčevali. Kako se po njem ravnajo, to nam kažejo današnje Clevelandske razmere med Slovenci. Komaj so naši zadržni odprli svojo prodajalno, pokazali so trgovali, koliko njim velja to geslo; oni tega gesla niso razumeti, ta naj bi veljal samo nam revnim delaveem, da ali samo do danes.

Seveda tudi delajo veliko na narodni podlagi; ali kako? To danes razvidite, kako nesramno so vas izkorisčali in goljufali, oni pozabljajo, da vse imetje kar ga imajo, izprešali so ga edino od vas, dragi delave! Danes imamo dokaz za njih lopovski napad na našo prepotrebno Zadržno prodajalno v Clevelandu.

Sedaj, ko prodajalna obstoji, zagnali so se z vso krvoločnostjo, da jo umičijo s tem, ko so pri večjih Comp. v mestu prepovedali dobavo živil. Zadržnike preganjajo iz svojih hiš, predno je Zadruga pričela, so vse prostore izpodrinali s tem, da so jih zarenitali. In še več drugih lopovščin so krivi, s komur so nam pokazali, kako naj mi postopamo proti njim. Morda so tudi oni krivi, da je toliko Slovenev odpuščenih iz tovarn, saj te narodne izdajice se vsega lotijo, še boga bi prodali, samo ko bi ga imeli. Seveda, sedaj so začeli konkurirati naši Zadrugi, ali izpodletelo jim bode, ker mi delavei dobro vemo, da je to samo zanika s katero nas hočejo pridobiti, da bi Zadruga pradala.

Zato vas opozarjam odjemalec naše Zadruge, ne pustite se prevariti tem narodnim lopovom! Ako bi do tega prišlo, da Zadruga propade, potem bi vas šele izkorisčali, trikrat bolj! Ti lopovi, drugače jih ne morem reči, poznajo narodno moč samo v naših žepih, upijo kako po ceni se pri njih dobi: in to vidimo danes, kaže po nizki ceni je bilo.

Naša Zadruga ima najnižje cene, a seveda ti falote so sedaj še nižje nastavili, zakaj? Zato da vas za nos vodijo, radi bi vas na led spravili. Sedaj ko imajo dovolj vašega prigoljufanega denarja na strani, hočejo s tem vašim denarjem uničiti "Zadržno prodajalno".

Zato pa stisnimo se še tesnejne skupaj, izspodbujamo drug družega; niti za korak nazaj se ne smemo premakniti; pokažimo da naše delo je poštano in koristno nam vsem. Sedaj nam naj velja ono geslo: "Svoji k svojim!" Mi kupujemo v Zadrugi, trgovci pri trgovci!

Ako nam tudi zastonj ponuja, mi ne maramo nihil blago; zadowljivi bodimo s tem, kar smo dosegli, s časom bodemo še več. "Počasi se daleč pride," pravi pregor. — Pripomoč vam; ostanite vedno tako kakor pri vidi, ko se je naša trdnjava odprila, branimo jo do naše popolne zmage ali pa — pogina!

Te narodne izdajice pa prezirajo tako, da se jim bodo glave vklonili. Gotovo so pozabili, da so prišli s stradanji in raztrgani v Ameriko; pozabili so leti gospodje na tovarne kjer človek pusti svojo moč. — Ako nam želijo pogubu, naj jo raje oni dosežejo, do katere prav lahko pride, ako bodo tako složni.

H koncu kličem: Doli s trgovci!

Zivila Zadržna prodajalna!! Andrej Miška

Cleveland, O.

Zaupanjem, da mi ne boste zavrgli mojega dopisa, sem namenila pisati nekoliko besedi, ker stvar ki se godi pri S. D. P. Zvez v Conemaugh, Pa, mi je že skrajno zadost. Že egle štiri meseca se maže in blati po raznih časopisih kdo je krv primanklja \$662.92. Eni pišejo in blatio blagajnika Ivana Pajka, drugi zopet gl. tajnika W. Sitterja in tretji se zgrajajo nad nadzornim odborom. — Človek ne ve komu bi dal zadočenje in komu bi veroval.

Povsem tem pa je zaključek, da je za našo zvezo v najlepšemu etetu velika polemika. Na drugi redni konvenciji, ki se je vršila v Conemaugh, Pa, so bratje delegetje izvolili gl. odbor po svojem prepričanju, misleč, da bojo pra-

vilno ter složno delovali za napredok celo organizaciji, da bojo nadzorniki skrbno pazili na poslovanje glavnih uradnikov. Pričnali so jim primirno plačilo, ter tem se zavezali svoje dolžnosti.

Ker pa je vsa stvar tako zamotana, je znamenje da gl. odbor ni delal pravilno in na komu leži krivica jaz ne vem, rečem pa, da na vseh! Ako je bil primanklja že v letu 1912 čemu ste potem molčali, kje so bili štiri mesečni računi? To ni zadost, ako se vi sovražite in lajnate po časopisih, zakaj pa niste delali pravilno? in treba ne bi bilo sedaj tolič nepotrebnih besedij in stroškov. Ker mislim, da je že vsem članom in članicam zadost tegovašega blatenja je naj bolje, da se stvar z napadanjem konča. Upam pa, da bode prihodnja konvencija vse gladko rešila. Pripomočam bratom delegatom, da boste na prihodnji konvenciji delali nepristransko, ter da boste skrbno pazili koga boste izvolili v gl. odbor, da se ne bude kaj takega še v naprej zgodilo.

K zaključku pozdravljam vse člane in članice S. D. P. Z.

Frances Penko, članica št. 49.

Calumet, Mich.

Blagovolite natisniti nekoliko vrstic. Redki so dopisi iz naše precej velike slovenske naselbine.

Kaj je temu vzrok ne vem, ali prevelika zima ali mogoče žalujejo za gospodom — kurentom. Samoobsebi je razumevno, da smo kakor po starci navadi tudi zopet letos ploh vlekli. Prav po pečarsko se obnašamo, še samo našega prijetelja nam primanjkuje: g. Antonia J. Terboveca. On se bi gotovo zaljubil v naše krasotice Sweetheart ali kakor jih on imenuje solnčne žarke. Menim, da ni potreba še posebej omenat, da je naša slovenska naselbina lahko ponosna na naše krasne dekle, katere mogoče prekošajo celo Coloredske solnčne žarke. — Dragi braheli, če je kateri neveren Tomáš, lahko pride sem se popolnoma prepričat, da je res kar sem pisal. Gotovo mu bo srec samega veselja gorelo kakor staremu Tobiju v stari zavezi (gotovo ste slišali o njem).

Na društvem polju smo lahko rečem dobro zavarovani, imamo namreč društva od vseh Slovenskih jednot in zvez. Nekatera društva napredujejo druga zopet na zadnje. Ni pa moj namen govoriti o tem, preidimo k stvari, katera mogoče, ali tudi ne, zanima na pr. delo. Delamo, vsaki dan izvzemši nedelje (v nedelje ne, ker moramo moliti, da nas ložje izžemajo naši mogotci). Delo je srednjeveškega kalibra, nikakor pa sedajne dobe prosvitjenega dvajsetega stoletja. Delamo na vladno samo 12 ur na dan včasih pa še daljši. Ker pa meni, kakor vsakemu Tramarju, tako namreč imenujejo one, kateri vozijo "vagone" pero bolj slabo teče imam namreč roke hrupave kakor hrashtova skorja, budem samo nekoliko opisan naše razmere, katere so tako žalostne, da človeku kar kri zastaja. Bratje delavei lepo priložnost se nam nudi, da se osvobodimo tega odiranja in storimo kaj v našo lastno korist in korist naših otrok. Tukaj je namreč Copper Miners Union No. 203 W. F. of M. pristopajmo vsi v to slavno najboljšo delavsko organizacijo, ker le v združenju je moč in posamezniki nismo sposobni storiti kaj v korist sebi ali svojem. Delavei apeliram na Vas, da berete delavske liste, kateri se res borijo za našo ubogo delavsko mamo.

Taki listi so na pr. Glas Svobode in Proletare in obračajte hrbot onim kateri imajo samo zato zapisano delavski list, ker znajo, da Slovenec ni multimilijonarjev Ameriki. Prosil bi gospode okoli Calumetkega Glasnika, da se malo pobrigajo in pregledajo. Mi oziroma Copper Miners Union plača oglaša in da bodo s tem dobiti mogoče več članov. Ali gospoda spite in nezname kdaj ima C. M. U. sejo ali nezname, da ima sejo vsako nedeljo popoldne ob 2. uri pol. Vi pa pišete, da je v torek večer ob 7:30, res je, da je bila v torek zvečer pred par meseci. To je dokaz koliko Vas skrbi delavska stranka, škoda onih besed list za slovenske delavce, boljše bi bilo da pravite list za Glasnikove delavce. Precej dolgo Vas že opažam. Če bo potreba se še kaj vidimo, zdravi. Pozdrav do

vseh Slovenev in Slovensk po Zdravju v ostalem svetu.

Stari Karpushar.

E. Palestina, O.
Dolgo časa nisem čital kakega dopisa v Gl. Svobode iz naše naselbine; toraj naj mi bode dovoljeni mali prostorček, da ne bodo rojaki misili, da smo pozebli. Tukaj smo vposljeni v premogokupu, strojevi ni v jami, se moramo le sami s pikom in po kolenih okoli njega sukati. Dela se tukaj vsaki dan, a delo seveda ni najboljši, najslabši pa tudi ne. Tako da se pošteno preživimo in še zaakšen sodček pive ostane. To mesto je v rokah temperenčarjev, ali mi Slovenci ga vseeno stisemo kakšen sodček; seveda bolj mirno v kakšnem kotičku. —

Tudi smem reči, da tukaj ne zaostajamo za drugimi. Imamo štiri podporna društva, spadajočim k Jednotam in Zvezam, in vsa dobro napredujejo. Večina nas je, ko smo pri 2 ali 3 društvi, iz česar je razvidno, da ni resnica, da se tukaj ne brigamo za društva. Sem videl v G. N. št. 45. Jaz zmerom dokažem in dokažejo drugi, da mi je društveni napredek prisreč, dokler redno plačujem svoje prispevke. Toraj opravim svojo dolžnost za korist v slučaju bolezni ali smrti. Ako pa pričnete štetni one, ki niso organizirani, bo dete na kmalu nehali.

Omeniti moram, da so bile tukaj ta predpust tri svatovščine, ki so pristopili k našim zakonskim jarmom, katerih šteje nas tukaj nad 2 dozna. Tudi gospa štoklja se pri nas večkrat oglasi, tako da je napredek vseposvd. Pretečeno leto smo napravili par veselje v naši naselbini in sicer zato, da smo si iz dohodka naročili zastavo. (Op. ur. Omenjene tvrdke ne poznamo!) Toraj lep napredek pri tukajšnjih Sloveneh, tako pri društvi, kakor tudi sploh v celih naselbini.

Omenim naj tudi, da je tukaj nekaj Slovenev, ki imajo svoje domovje in nam ni treba živeti v najemnih hišah ali v rentu. Naj zadostuje in pa pozdrav vsem naročnikom Gl. Svobode.

Ivan Čuk.

Murray, Utah.

Primoran sem se odzvati dopisu niku iz Tooele, Utah v št. 47 Glas Naroda, češ, da sem ga jaz zavrnil, ker je pisal dopis v imenovanem listu, namreč, da so v Tooele City dve rudotopilnici, a da jaz trdim, da je samo ena, in dopisnik še vedno trobi svoje in se pridruža da sti dve. Dotičnik pravi, da vsi Slovenci trdijo, da sti dve topilnici, toda po mojem mnenju jih je le malo, da trdijo da sti dve. — Tedaj, ker je ena rudotopilnica za svine in baker in to ene družte, tako smelo trdim, da je samo ena topilnica, nikakor pa ne dve. Tudi lahko trdim in dokažem, ker sem sam videl na svoje oči leta 1910, in jaz že delam 15 let v rudotopilnici, tedaj pač vem, kaj je topilnica.

Dotičnik tudi piše, da dobro napredujejo na Tooele City, da so ustanovili dva nova društva; zato jih jemam čast, — in da so priklopili eno k S. S. P. Z., drugo pa K. S. K. J. Pisec pa ne pojasmni stvar zakaj so ustanovili dva društva v takto malo slovenski naselbini. Vsak čitatelj lahko sprevidi, da je med njimi nesloga. Po mojem mnenju so izobraženi tisti, ki so ustanovili društvo št. 114 S. S. P. Z.; imenujem pa nazadnjake tiste, ki so ustanovili društvo "za nas boga prosi" in ga priklopili k farški bisagi — pardon, tako rekoč k farovškemu propadku K. S. K. J. ali farovške kuharice, ki so ene res "luštne".

Dopisnik se tudi "prdiša", da imajo Slovenci svojo cerkev, kar pa tudi ni res. Dotično cerkev so zgradili Irci! Sicer pa res lepa reč, ko bojo morali podpirati cerkev, pop in kuharico! Seveda, pop in kuharica se bosta lahko "štimala". Tooele City je Slovenska naselbina v državi Utah, ki se peca s cerkvijo in polni farovški bisagi.

Da se ta ceremonija predaleč ne zavleče, končam in pozdravljam vse naročnike G. S. oziroma zavedne Slovence in Slovenske Št. Amerike. Jos. Shober.

Taft, Ill.

Dovolite mi, da tudi jaz napišem par besedi iz naše naselbine. Ni dolgo časa, kar sem čital dopis iz našega kraja, in kar je dočiščen, bila je gola resnica in se je tudi uresničila. Tukajšnji

premogovnik, ki je last B. F. Berry Coal Co., je delal bolj počasi od 16. svečana pa do sedaj (8. marta). Seveda nam obetajo, da bodo boljše začelo, toda bi se le uresničilo, saj pregor pravi: kdo čaka, tudi dočaka samo ne vemo kedaj; no pa saj tudi slepa kokoš najde zrno. — Pust smo prav z veseljem sprejeli, a še lepo smo ga pa spremili. Njemu ni bilo po volji, ker je moral sam iti kakor je prišel, to pa zato ker ni dobil nobenega v volovski jarem. smo obljubili, da ostanemo zvesti same.

Omeniti moram, da naše društvo "Vesela pot" št. 15 lepo napreduje, je lepa slogan med nami in da se ljubimo med seboj kakor pravi bratje in sestre. Onim pa, ki še niste pri nobenem društvenem svetujem: pristopajte k društvu, ker ne vemo ne ure, ne dneva, kadaj nas zadene nesreča. Danes jaz, jutri ti, in vzemimo si in pogledimo, kolikim vdom v sirotin ter nedolžnjim otročičem je že v bedi obrisala solze naša slavna S. S. P. Z. Toraj pristopite k društvam vsi tisti, ko se niste v društva!

Ne smem pozabiti rojaka ozirkoma sobrata Albert Zalokarja, ki nas je bil povabil na njegov imen dan. Z veseljem smo se vabilo odzvali in sešli ter z zadovoljnostjo smo se razšli. Ječenovea je bilo toliko, da bi se bil lahko utoplil v njem, pa tudi vinske kaplice nam ni manjkalo; za to pa zaključem rojaku Albert Zalokarju, da bi nas se obilokrat povabil na svoj imen dan ter skliknem: **Zdravstvuj se na mnogo let!**

Tudi gre hvala gospoj Roza Tomičič, ki je nam do ranega jutra stregla s raznimi jedili. Istočasno sta tudi hvale vredna rojaka Urh Konig in Frank Namerski, ki sta bila za natakarja ter se izvrstno obnesla do ranega jutra; videti jima je bilo zadovoljstvo na obrazih, ker rdeča sta bila kot kuhanji raki. Tudi smo marsikatev zapeli kot: "Slovenec sem", "Pridi Gorenje" itd.

Tukaj je vsakovrstno narod, največ je pa polentjarjev, ki imajo svoje gostilne in prodajalne. Tudi nas Slovenev je nekaj, pa le redki dopisi pridejo iz našega kraja. To se vidi, da smo bolj "prištimani" za lopato in kramp, a vseeno priporočam, da bi se večkrat kateri oglasil, da pokažemo da ne spimo in da smo še med živimi ter napredujemo in gledamo z odprtimi očmi v luč zvestobe in bodočnosti.

Valentin Fortuna.

Tercio, Colo.

Prosim malo prostora. Dne 13. svečana je v tukajšnji minii ubilo rojaka Frank Duša, doma iz Trebnjega na Dolenjskem. Stvar je sicer že zastrela, ker smo že enkrat poročali v G. N., da pa ne bo kdo po nedolžnem prizadet, moramo poročati še enkrat.

Dotičnik je bil član društva sv. Barbare št. 75 v Oakview, Colo. kateremu društvo smo ni mresčo takoj naznali, toda nobenega ni bilo na pogreb, ki se je vršil dne 15. svečana, zakar smo jih pokarali. Tukajšnje društvo sv. Barbare št. 80 v Terciu, pa se je udeležilo pogreba in baš tako društvo "Triglav" št. 44 S. S. P. Z. Tema dneva društavama smo toraj dolžni hvalo, kar smo tudi storili v G. Narodu; toda uredniku se je zdelo preveč, zato je omenil samo društvo "Triglav", društva sv. Barbare št. 80 pa ne, dasi sta se oba društva enako udeležila in potem takem smo dolžni obema enako hvalo. Iz dopisa v G. N. pa je razvidno, kakor bi mi grajali tukajšnje rojake; toraj da bo vsestranska zadovoljnost, se še enkrat zahvaljujemo obema društvu v Terciu, Colo., ker so izpolnili društveno in narodno dolžnost.

Društvo sv. Barbare št. 75 v Oakview, Colo. se pa ni udeležilo pogreba, zato smo jih pa pokarali. Toraj g. urednik pri Gl. Naroda, vsako delo je vredno plačila, s tem pa ker omenjenega dopisa niste natisnili v celoti, ste pridobili par novih naročnikov za Glas Svobode. Zatoraj svetujem rojakom, da kdor ima kako resno stvar poročati v javnost, naj se ohrene na Glas Svobode, ker G. N. ljubi samo sanje ne pa dejstva, oziroma stvari, katere se morajo poročati javnosti.

Zatoraj svetujem rojakom, da kdor ima kako resno stvar poročati v javnost, naj se ohrene na Glas Svobode, ker G. N. ljubi samo sanje ne pa dejstva, oziroma stvari, katere se morajo poročati javnosti.

Anthon Arh.

Najstarejša slovanska tvrtka

</div

RAZNO IN DRUGO

KRAJSKO.

Kaj in Abel. (Izpred ljubljanske porote.) Letos na svečnico je v Britofu pri Kranju Lovrenc Bizjak svojega brata Miha zakljal. Lovrenc je bil od žganja precej okajen in je brata dražil. Miha, ki je bil trezen, je to ujezilo in je udaril Lovrenca s pestjo v obraz. Lovrenc je odgovoril z odprtim pipcem in prizadal svojemu bratu lahko, rano na glavi in smrtno rano na vrati; ker so bile pretežne žile dovodnice in odvodnice, je v nekaj trenotkih izkrvavel in izdihnihnil. — Na današnji razpravi so potrošniki vprašanje glede uboja z 8 proti 4 glasovom potrdili, popolno, odgovornost izključeno pijačnost so z 9 proti 4 glasovi zanikali in sodišče je odsodilo ubijalca na sedem let težke ječe, poostrene s posti in temnico.

Velika nesreča v pivovarni Union v Spodnji Šiški. Nedavno se je v pivovarni Union v Spodnji Šiški zopet dogodila velika nesreča. — Dvajsetletni delavec Vincenc Sirnik, doma iz Tacna, je po nepredvidnosti prišel v dotiko s transmisijskim, ki ga je zgrabila za obliko. Kolo, ki se obrne 350krat v eni minut, ga je zavrtelo. Najprvo mu je odtrgalo desno roko, nato pa še obe nogi. Oblike mu je popolnoma potegnilo s telesa. Truplo je nato, popolnoma razmesarjeno in zdrobljeno, odletelo čez bližnje stopnice. Nog niso mogli najti, ker jih je kolo popolnoma zdobil. — Nesreča se je zgodila ob 1/4 popoldne. Ker je to že druga smrtna nesreča v par dneh, se pač lahko zahteva, da izvrši pivovarna vse potrebne varnostne odredbe, da se v bodoče preprečijo take nesreče.

Novomeški predor končan. Predor belokranjske železnice pod kapitelskim hribom bo v dveh mesecih končan. — Ilkratu bosta končana tudi oba nasipa, namreč oni na južni strani predora do mostu in oni na severni strani od predora do tiste točke, kjer se zacheče belokranjska železnica oziroma do kamor sega razširjenje novomeškega kolodvora. Večina delavev bo potem odšla iz Novega mesta, ostali bodo le delave, zaposleni pri zgradbi in montirjanju novega mostu. Namesto odišlih delavev pa pridejo oni, ki bodo razširjevali novomeški kolodvor.

Požigalec. Dne 7. m. m. je potrošniki odsodilo na osemletno težko ječo 23letnega Janeza Trobeca iz Zavratca na Notranjskem. Trobec je delomrjen človek. Ko je bil 7. januarja izpuščen iz prisilne delavnice, ni iskal dela, temveč se je potikal naokoli. Ko se je potepanja naveličal, je sklebil, da si s požigom priskrbi prisrešje. Krenil je k svojemu bivšemu gospodarju Peternelu, po domače Mavšarju v Jarčjo dolino, kjer je bil prijazno sprejet in pogosten; gostoljubnost je poplačal s tem, da je podtal ogenj v Peternelovo listnico, kjer je bila spravljena strelja; ogenj se na srečo ni prikel. Od tam se je obrnil k Seljakovemu kozolecu, ki je bil poln sena. Zanetil je ogenj, ki je bliskoma objel ves kozolec in uničil seno, škopo in mnogo gospodarskega orodja; škode je napravil 1283 krn. Le ugodnemu vremenu je pripisati, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja. Ko je Trobec izvršil svoj zločin, je začel klicati na pomoč. — V tem se je namreč premislil glede pristrešja — a ta zvijača mu ni pomagala; še tisti dan so ga imeli orožniki.

STAJERSKO.

Iz Žetal pri Rogatcu. Posestniku Kamenšku je zgorelo gospodarsko poslopje. Ker ga ni bilo doma in so tudi sosedje ogenj prepotozili, mu je zgorela še živina in kmetijsko orodje. Začgal je petletni otrok. Kamenšek ni bil zavarovan.

V bližini Dola pri Hrastniku je pred par tedni ugriznil pes nekega moža, katerega so poslali v Pašteurjev zavod na Dunaj. Ker se ni vedelo, je li bil pes stekel, so moža tam samo opazovali, a so ga kmalu poslali kot zdravega dobrov. Oni teden je pa pričel na

svojem domu divjati ter je hotel zgriziti, kar mu je prišlo v roke. Nesrečnik je kmalu za tem umrl ter so ga počitali. Te dni je došla komisija na čelu ji dr. Keppa na Dol, da bi mrtveca raztezeli. Ker vendar na celiem Dolu niso dobili človeka, ki bi mrtviča izkopali — g. Keppa je postal še od zadnje izkopanja dolžan menda 5 kron — se je komisija "nazaj v Celje potegnila", ne da bi kaj opravil.

PRIMORSKO.

Predren roparski napad v tržaški okolici. 5. m. m. popoldne se je odpeljal neki tujec, Mieczysław Chadzynski, rodom iz Grodna v ruski Poljski, s svojo sestro z električno železnico iz Trsta na Općine. Bilo je ob 3 popoldne, ko sta izstopila iz voza pri obelisku in sta odsla potem, da se naučijo lepega razgleda na Trst in morje, po poti proti takojmenovanemu "Stefanjinemu razgledu". — Nista pa prišla daleč, kar je stopil pred nju možak s črno kinko na licu, da so se mu videle samo oči, in se revolverjem v roki, ki ga je nameril na ona dva. Tuje sta prestrašeno obstala, a ropar, vedno revolver v roki, je stopil k njim, zahtevajoč: "Geld, Geld! (denar, denar)!" Segel je najprej Chadzynskemu v žep in mu odvzel denarnico z 12 kromami, 1 liro in 8 egipčanskimi pijačami, potem pa še sestri vzel denarnico, v kateri je bilo 8 K. Ker pa se je v tem začel ropot prihajajočega električnega voza, se je ropar prestrail in pobegnil v gozd. Tako tudi ni imel časa, da bi bil segel Chadzynskemu v notranji žep, kjer je imel v listnici 2000 K v bankovih. Oronpanca sta seveda nemudoma nazanila rop varnostni oblasti in sta poudarjala, da je ropar sicer gorivil nemški, toda s tako pristnim italijanskim izgovorom in akcentom, da je bil brezvonomo Italijan, ne pa Nemec. Chadzynski in sestra sta nadaljevala svoje potovanje v Švico, varnostna oblast pa pridno zasleduje zločinca.

Italijansko vseučiliško vprašanje. Vlada slejkoprej odločeno odklanja Trst kot sedež facultete in je zato pričakovati, da italijanski poslanci stavijo predlog, naj se določi za sedež facultete kako provincialno mesto v Furlaniji. Temu predlogu ne bi ugoverjali niti Nemeji niti Slovenci in s tem bi bilo to težavno vprašanje rešeno.

Radi detomora. — V goriške zapore so priveli 21letno deklo Antonio Magajna iz Cerkna, proti kateri je v teku pri cerkljanski okrajni sodniji kazenska preiskava ranih hudo delstva detomora.

Gozdni požar. Pod obeliskom pri Općini je pogorelo nedavno, in sicer ob progi državne železnice 15,000 m² mladega gozda in travnikov. V Barkovljah pa je pogorelo 400 m² travnika. Ogenj je zanetila bržkone iskra iz lokomotive. Krenil je k svojemu bivšemu gospodarju Peternelu, po domače Mavšarju v Jarčjo dolino, kjer je bil prijazno sprejet in pogosten; gostoljubnost je poplačal s tem, da je podtal ogenj v Peternelovo listnico, kjer je bila spravljena strelja; ogenj se na srečo ni prikel. Od tam se je obrnil k Seljakovemu kozolecu, ki je bil poln sena. Zanetil je ogenj, ki je bliskoma objel ves kozolec in uničil seno, škopo in mnogo gospodarskega orodja; škode je napravil 1283 krn. Le ugodnemu vremenu je pripisati, da se ni ogenj razširil na sosednja poslopja. Ko je Trobec izvršil svoj zločin, je začel klicati na pomoč. — V tem se je namreč premislil glede pristrešja — a ta zvijača mu ni pomagala; še tisti dan so ga imeli orožniki.

KOROŠKO.

Samomor vojaka. — V zaporih lovskih vojašnic v Beljaku se je obesil neki topničar 3. gorskega topničarskega polka.

Celovška porota. — Mlad požigalec. Uboj. Hlapec Karel Kogler, 15 let star, je dne 28. januarja začdal gospodarsko poslopje posestnice Marije Rab v občini Mlinice. Poslopje je popolnoma zgorelo, škoda znaša 9464 K. zavarovalnina pa 6730 K. Požigalec je priznal, da je začdal poslopje iz jeze na gospodinjo. Porotno sodišče ga je odsodilo na tri leta težke ječe. V gostilniškem pretepu v neki predmetni beznici v Beljaku sta se sprila in stepla že večkrat kaznovani Komac in znani nemški pretepač Burgstaller. Med pretepotom je Burgstaller Komaca tako poškodoval, da je ta v nekaj dneh vsled notranjih poškodb amrili. Burgstaller se zagovarja s silobranom. Obsojen je bil samo na 5 mesecev težke ječe.

Nesreča, samomor ali zločin. — Pri Volšperku so potegnili iz vode truplo drvarja Ivana Rieglerja. Dosedaj še ni dognano, ali se je

Riegler ponesrečil, ali je izvršil samomor, ali pa se je izvršil zločin. Zanimivo je, da so našli pred nekaj leti vtopljenega njegovega brata, o katerem tudi niso mogli dognati, kako je prišel v vodo.

Zabodel v vrat se je, na Križni gori pri Celovcu deželni knjigovodja Pavel Schussmann. Vzrok menda družinske razmere.

RAZNO.

Velika nesreča na Skaderskem jezeru. Iz Piža se poroča: Na Skaderskem jezeru se je ponesrečila neka črničarska ladja, na kateri je bilo 65 črničarskih žen. 3 deklice in 4 vojaki, ki so se peljali k armadi pred Skader. Ladja se je potopila z vsemi ljudmi vred.

Strahovita eksplozija na Angleškem. V Ardeju je eksplodirala dinamitna tovarna tvrdke Nobel. Šest ljudi je bilo ubitih, 7 težko in mnogo lahko ranjenih. Vsled eksplozije se je več hiš popolnoma zrušilo.

Mater je hotel rešiti. V Plznu je zakljal 16letni Josip Dubsky svojega očeta, ker je ta v pjanosti hotel zadavati svojo ženo, mater 6 otrok. Oče Dubsky je bil velik pjanec, ki je grdo delal s svojo družino. Sin je rekel na policiji, da je hotel rešiti mater, zato je storil zločin.

Za pijačo jim ni hotel dati. — V Versailles se je pripeljal ta dogodek: Delavec Henrik Alberti ni hotel plačati nekatemer svojim tovarišem pijače, dasi so ga prosili in nadlegovali več časa za to. Ker se je le branil, so na skrivnem, ko so pili, sklenili, Albertija ustreliti. Ko je šel zjutraj na delo, sta ga čakala dva in vstreli sta nanj iz revolverjev. Om je padel na tla takoj in ostal miren, kakor da bi bil mrtev, dasi niti ranjen ni bil. Določeno pa sta imela ona dva, da ustrelita njega in potem sama sebe. Streljala sta potem drug na drugega: eden je mrtev, eden težko ranjen, Alberti pa zdrav.

Popotil se je parnik "Kalados". Kakor poročajo iz Carigrada se je rešilo izmed 300 potnikov le 150 oseb.

Velika goljufija v Pragi. Zbežal je generalni ravnatelj industrijske družbe v Pragi dr. Goetzl; ponaredil je akej družbe za milijon kron. Svoj beg je prav skrbno pripravljal in odšel brez sledu. Ko je izginil, je prišla na njegov načel v Prago pošiljatev, s katero ga vlada v Urugvaju imenuje za svojega konzula v Pragi.

Samomor ogrskega magnata. — Član ogrske magnatske zbornice grof Vay se je ustrelil s vojo lovske puško. Zakaj, še ni pojasnjeno.

Carsi ukaz. Povodom velike proslave 300 letnega jubileja sedanje ruske dinastije car Nikolaj izdal 5. m. m. zvečer ukaz, ki odrejuje: 1. Veliko akejjo za preskrbo sirot kmečkega prebivalstva brez razlike konfesije. 2. 10 milijonov rubljev iz plemenitaške agrarne banke v povečanje kapitala za podpiranje plemenitasev. 3. 50 milijonov rubljev za ustanovitev raznih institucij, ki se izvajajo v zboljšanjem položaja russkih kmečevalcev. 4. Odpustitev denarnih kazni. 5. Olajšanje položaja državnih uradnikov. 6. Amnestijo za tiskovne prestopek do 6. marca.

Carski ukaz. Povodom velike proslave 300 letnega jubileja sedanje ruske dinastije car Nikolaj izdal 5. m. m. zvečer ukaz, ki odrejuje: 1. Veliko akejjo za preskrbo sirot kmečkega prebivalstva brez razlike konfesije. 2. 10 milijonov rubljev iz plemenitaške agrarne banke v povečanje kapitala za podpiranje plemenitasev. 3. 50 milijonov rubljev za ustanovitev raznih institucij, ki se izvajajo v zboljšanjem položaja russkih kmečevalcev. 4. Odpustitev denarnih kazni. 5. Olajšanje položaja državnih uradnikov. 6. Amnestijo za tiskovne prestopek do 6. marca.

Lloydov parnik potopil ribiški čoln. Lloydov parnik "Almissa" je trčil med vožnjo iz Trsta v Benetke v velik ribiški čoln, v katerem je bilo 5 ribičev. Čoln se je takoj potopil, ribiče so rešili.

KOROŠKO.

Samomor vojaka. — V zaporih lovskih vojašnic v Beljaku se je obesil neki topničar 3. gorskega topničarskega polka.

Celovška porota. — Mlad požigalec. Uboj. Hlapec Karel Kogler, 15 let star, je dne 28. januarja začdal gospodarsko poslopje posestnice Marije Rab v občini Mlinice. Poslopje je popolnoma zgorelo, škoda znaša 9464 K. zavarovalnina pa 6730 K. Požigalec je priznal, da je začdal poslopje iz jeze na gospodinjo. Porotno sodišče ga je odsodilo na tri leta težke ječe. V gostilniškem pretepu v neki predmetni beznici v Beljaku sta se sprila in stepla že večkrat kaznovani Komac in znani nemški pretepač Burgstaller. Med pretepotom je Burgstaller Komaca tako poškodoval, da je ta v nekaj dneh vsled notranjih poškodb amrili. Burgstaller se zagovarja s silobranom. Obsojen je bil samo na 5 mesecev težke ječe.

Nesreča, samomor ali zločin. — Pri Volšperku so potegnili iz vode truplo drvarja Ivana Rieglerja. Dosedaj še ni dognano, ali se je

SLOVENCI, KI HOČETE BITI POŠTENO POSTREŽENI:
 obračajte se do
Kaspar Državne Banke
 Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.
 Sprejemena denar na hranične vloge in plačuje 3% od vloženega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!
 Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafe na vse dele sveta po kurzih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovenskimi bankami v staro domovino.
 Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko monarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nične ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naš geslo.

MENJALICA TUJEZEMSKEGA DENARJA.
 V Kaspar Dr. Banki se menjajo, kupuje in prodaja inozemski denar. Avstro-oogrski denar se kupuje brez odbitka: za K 5 plačamo \$1.00 in obratno.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite po cene in pojasmila v slovenskem jeziku. Potnik, ki potuje po potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje naše potnike zanesljiv bančni zavod v spremi ljudi na ladjo in poskrbi za prtljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK
 1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moral biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmožnost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

Toda celo največja skrb ne more včasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlečili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljše zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilik. Ojačilo bo tudi prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

Isto bo pomoglo v vseh takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabno. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebasev in za ženske nereditnosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.</

